

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Гергана Маринова

член на научно жури в конкурс за заемане на академичната длъжност „професор” по научната специалност „Наказателен процес“, обявен от Академията на МВР, в ДВ, бр. 78 от 09.10.2015 г.

относно: научноизследователската и преподавателска дейност на доц.

д-р Веселин Вучков

Доц. д-р Веселин Вучков е кандидат в обявения от Академията на МВР конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ по научната специалност „Наказателен процес“. В конкурса участва с монографията „Образуване на досъдебно производство“, С., Сиби, 2015, както и с други публикации – части от книги, статии, доклади от научни конференции.

Доц. Веселин Вучков преподава наказателно-процесуално право в Академията на МВР от 1996 г. до 2010 г. последователно като асистент, старши асистент и главен асистент. През 2003 г. придобива образователната и научна степен „доктор“. През 2010 г. му е присъдено научното звание „доцент“ по наказателен процес. От 2013 г. чете лекции по тази дисциплина в Правно-историческия факултет на Югозападния университет „Неофит Рилски“, а от 2015 г. – и в Академията на МВР. През периода 1996 – 2015 г. преподава и в други висши училища в страната.

Монографичният труд „Образуване на досъдебно производство“ е в обем от 179 страници и включва встъпителни думи, осем параграфа, резюме на английски, немски и руски език, както и списък на използваната литература.

Научният интерес на доц. Вучков към темата за образуването на досъдебното производство е оправдан и разбираем, въпреки че то е сред класическите институти на българския наказателен процес и поради това е било винаги подробно разглеждано в учебниците по наказателно-процесуално право. Не липсват и самостоятелни публикации, най-вече под формата на статии. Съвсем скоро бе издаден значим научен труд (Чинова, М. Досъдебното производство по НПК., С., Сиела, 2013), посветен на досъдебното производство изобщо, в който също се обсъждат въпросите, свързани с неговото образуване. Въпреки това тази тема не е изчерпана, най-малкото защото продължава да поражда дискусии, вкл. и на концептуално ниво. А и самият законодател не винаги успява да осмисли истински различните концепции с всичките им последици и да направи ясен и добре мотивиран избор. Поради това научните изследвания и анализи на принципни или конкретни въпроси на образуването на досъдебното производство са, а вероятно и занапред ще бъдат, интересни и нужни. Появата на самостоятелно монографично изследване на тези въпроси е навременно и полезно, не само защото запълва съществуващи празнини в научните анализи, но и защото представя систематизирано и цялостно проблемите. В една част от монографията си доц. Вучков, напълно логично, сериозно стъпва на утвърдените и безспорни (в теорията и практиката) положения относно образуването на досъдебното производство. В това отношение прави впечатление изключително добросъвестното и коректно позоваване на огромна по обем научна литература, създавана от началото на 20 век до днес. В други части от монографията си той излага оригинални свои виждания или аргументи за дадена позиция, вкл. като критикува законодателството или установената практика.

На тази база и без претенции за изчерпателност мога да посоча следните приноси:

- Обосноваването на тезата, че образуването на досъдебното производство е самостоятелен стадий на наказателния процес и липсата на основания НПК от 2005 г. да го третира по друг начин.
- Изясняването на компетентността на разследващите органи и най-вече на разширената компетентност на следователите след измененията в НПК от юни 2015 г.; обосноваването на необходимостта в определени хипотези всеки полицейски орган да действа като разследващ орган.
- Подробните аргументи срещу съществуващата практика в постановлението за образуване на досъдебно производство да се посочват имената на лицето, срещу което се образува, или „неизвестен извършител“; тезата, че и двете положения не се основават на НПК и поради това са еднакво незаконни и недопустими.
- Изключително интересен и със съществено приносно значение е § 6 от монографичното изследване, посветен на предварителната проверка. Особено интересна е историческата перспектива, както и добросъвестното и подробно излагане на положителните и отрицателните страни на предварителната проверка към настоящия момент.
- Специално внимание и подкрепа заслужава тезата за необходимостта от преосмисляне на института на доброволното предаване, както и на искането за запазване и предаване на предмети, книжа и данни по чл. 159 и чл. 159а НПК, и за усъвършенстване на правната им уредба.
- Убедително звучи позицията, че при бързото и незабавното производство възникването на фигурата на обвиняемия не трябва да става по силата на правна фикция. Струва ми се недопустимо централната фигура в наказателния процес да се конституира по този начин. Показателно е и, че самата практика не възприема и не използва този механизъм.
- Много разумен и убедителен е и критичният анализ на законовото изискване за въвеждане на случайно разпределение и да делата, по които се води досъдебно производство.

Останалите публикации на доц. Вучков са посветени на различни проблеми на наказателния процес и на националната сигурност. В голяма част от тях той влага не само чисто академичните си знания, но и опита, придобит като зам.-министър (2009-2013 г.) и министър на вътрешните работи (2014-2015 г.), както и като народен представител в 42-то Народно събрание.

Доц. Вучков и неговите публикации са добре познати в научната общност, за което свидетелстват забелязаните над 50 цитирания.

Представеният монографичен труд, останалите научни публикации, както и цялостната преподавателска, научноизследователска и експертна дейност на доц. В. Вучков ми дават основание да направя категорично положително заключение за избора му на академична длъжност „професор” по научната специалност „Наказателен процес“. Поради това убедено предлагам на Факултетния съвет на факултет „Полиция“ в Академията на МВР доц. д-р Веселин Вучков да бъде избран на тази длъжност.

Доц. д-р Г. Маринова